

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **P. M.** skazanego z art. 207 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w dniu 8 sierpnia 2024 r. w Izbie Karnej
na posiedzeniu w trybie art. 532 § 3 k.p.k.
wniosku obrońcy skazanego
w przedmiocie wstrzymania wykonania wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie
Trybunalskim z 15 grudnia 2023 r. sygn. akt IV Ka 477/23,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Radomsku
z 28 kwietnia 2023 r. sygn. akt II K 948/22,
na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:

**nie uwzględnić wniosku i odmówić wstrzymania wykonania
zaskarżonego kasacją wyroku**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Radomsku wyrokiem z 28 kwietnia 2023 r. sygn. akt II K 948/22 uznał oskarżonego P. M. za winnego czynu z art. 207 § 1 k.k. i na podstawie tego przepis skazany go na karę 1 roku pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku). Jednocześnie na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. i art. 70 § 1 i § 2 k.k., art. 73 § 2 k.k. sąd ten warunkowo zawiesił orzeczone wobec niego kary pozbawienia wolności na okres próby 3 (trzech) lat, oddając oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego (pkt 2 wyroku). Ponadto, sąd na podstawie art. 71 § 1 k.k.

wymierzył mu karę grzywny w wymiarze 100 (sto) stawek dziennych przyjmując, że wysokość jednej stawki dziennej jest równoważna kwocie 10 (dziesięć) złotych (pkt 3 wyroku). Sąd I instancji orzekł także na podstawie art. 41a § 1 i § 4 k.k. środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z oznaczoną pokrzywdzoną w jakikolwiek sposób oraz w postaci zakazu zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 20 (dwadzieścia) metrów za wyjątkiem koniecznego do uzgodnienia sposobu korzystania z zajmowanej nieruchomości oraz za wyjątkiem sytuacji ściśle związanych z jego kontaktami z małoletnią córką S. M. , ustalając wymiar tego zakazu na okres 3 lat (pkt 4 wyroku). Na podstawie art. 41a § 1 i § 4 k.k. i art. 43 § 1 k.k. Sąd ten orzekł również wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z oznaczonymi pokrzywdzonymi w jakikolwiek sposób oraz w postaci zakazu zbliżania się do nich na odległość mniejszą niż 20 (dwadzieścia) metrów ustalając wymiar zakazu na okres 3 (trzech) lat (pkt 5 wyroku), a nadto zobowiązał oskarżonego do zapłaty na rzecz pokrzywdzonych oznaczonych kwot tytułem częściowego zadośćuczynienia za krzywdę (pkt 6 i 7 wyroku).

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z 15 grudnia 2023 r. sygn. akt IV Ka 477/23 zmienił zaskarżony przez oskarżonego wyrok zmieniając opis czynności sprawczych czynu mu przypisanego (pkt 1 wyroku), w pozostałej zaś części zaskarżone orzeczenie utrzymał w mocy.

Kasację od orzeczenia sądu II instancji wywiódł obrońca skazanego zarzucając w niej naruszenie art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności co w ocenie skarżącego miało stanowić bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Ponadto, obrońca w kasacji zawarł wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

W odpowiedzi, prokurator wniósł o oddalenie kasacji obrońcy jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia okazał się bezzasadny.

W przypadku wniesienia kasacji Sąd Najwyższy na mocy art. 532 § 1 k.p.k. ma możliwość wstrzymania wykonania zaskarżonego tym środkiem orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od ewentualnego rozstrzygnięcia kasacji. Ta regulacja procesowa nie formułuje natomiast przesłanek, od których uzależnione jest wstrzymanie wykonalności zaskarżonego kasacją orzeczenia przez Sąd Najwyższy. Przy tego rodzaju wniosku jednocześnie należy mieć na względzie zasadę niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń, o której mowa art. 9 k.k.w. Wobec istnienia powyższej zasady zauważyć zatem należy, iż możliwość przewidziana w art. 532 § 1 k.p.k., odnosi się do okoliczności o charakterze absolutnie wyjątkowym, albowiem te prawomocne wyroki korzystają z domniemania ich prawidłowości (*res iudicata pro veritate accipitur*).

W zakresie możliwości wstrzymania wykonalności prawomocnego orzeczenia Sąd Najwyższy w niniejszym składzie aprobuje stanowisko utrwalone w orzecznictwie, a mianowicie, iż ze względu na wyjątkowość instytucji, o której mowa w art. 532 § 1 k.p.k., wstrzymanie prawomocnego orzeczenia powinno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonanie kary przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby dla skazanego zbyt poważne i w zasadzie nieodwracalne następstwa (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 listopada 2003 r. sygn. IV KK 347/03; z 22 stycznia 2020 r. sygn. III KK 5/20 oraz z 23 maja 2022 r. sygn. V KK 130/22). Zauważyć też należy w tym kontekście, że powodem wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia w trybie art. 532 § 1 k.p.k. nie może być tylko (mniejsza czy większa) dolegliwość dla skazanego związana z koniecznością odbywania kary, czy, tym bardziej - stosowaniem środków karnych i obowiązków zapłaty.

Nadto potrzeba zastosowania wskazanej w art. 532 k.p.k. instytucji może też zaistnieć wówczas, gdy wystąpi wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji, widoczne wręcz *prima vista*. Samo jej wniesienie nie ma więc *ex lege* wpływu na wykonanie zaskarżonego nią prawomocnego rozstrzygnięcia. Nie stanowi zatem ani dostatecznej podstawy do wstrzymania wykonania prawomocnych wyroków, ani nie wzrusza prawomocności zaskarżonego orzeczenia. Rację mają komentatorzy, którzy stwierdzają, że „istotą umiejscowienia

tej instytucji w postępowaniu kasacyjnym jest to, aby Sąd Najwyższy miał możliwość uruchomienia instytucji wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia wtedy, gdy chociażby pobieżna analiza zarzutów kasacji wskazuje, że prawomocne orzeczenie dotknięte jest tak poważnym uchybieniem, iż wykonywanie kary może prowadzić do wyjątkowo dolegliwych lub wręcz nieodwracalnych skutków dla skazanego” (zob. T. Grzegorzczuk, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, 2008, s. 1117-1118; J. Matras, [w:] *Kodeks postępowania karnego. Komentarz pod redakcją K. Dudek*, wydanie 2, s. 1193). Dokonując tego rodzaju, tak w istocie limitowanej przedmiotem niniejszego postępowania, oceny (która żadną miarą nie determinuje, ani jakkolwiek określa tej ostatecznej, możliwej do przeprowadzenia dopiero po merytorycznym rozpoznaniu przedmiotowej skargi) i czyniąc to w kontekście podniesionych przez skarżącego okoliczności, nie można podzielić jego przekonania o tym, że z tego rodzaju sytuacją, która uzasadniałaby przerwanie wstrzymania wykonania prawomocnego wyroku mamy do czynienia *in concreto*.

Podniesione przez obrońcę okoliczności, stanowiące uzasadnienie przedmiotowego wniosku, wobec swojej doniosłości i bardzo poważnych konsekwencji procesowych wymagają rzetelnej i szczegółowej oceny, i to nie tylko w kontekście tych przywołanych przez niego okoliczności i uwarunkowań prawnych. To dopiero pozwoli rozważyć, czy rzeczywiście *in concreto* zaistniała wskazana przez obrońcę bezwzględna przyczyna odwoławcza, o której mowa art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Niewątpliwie zakres i charakter tej oceny przekraczają ramy niniejszego postępowania, a okoliczności przedstawione przez wnioskodawcę nie pozwalają ich obecnie interpretować, aż tak kategorycznie i jednoznacznie, by w oparciu o to nieomal potwierdzić jej słuszność. Nie przesądzając zatem końcowej oceny zasadności kasacji obrońcy skazanego, także w zakresie obecnie zgłaszanych przez niego zarzutów, stwierdzić należy, iż tego rodzaju zaszłość uzasadniająca wstrzymanie zaskarżonego wyroku nie zaistniała. Według obecnej oceny - dokonanej w wymiarze determinowanym potrzebą niniejszego postępowania - prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji nie jest aż tak jednoznacznie wysokie,

by to stanowiło wystarczającą podstawę do uwzględnienia przedmiotowego wniosku.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

[J.J.]

[ms]